

Jak vypadali před 100 lety...

KING CHARLES ŠPANĚL

V druhé polovině 17. století vytvořil anglický malíř Henry Danckerts slavný Ananasový obraz, zachycující krále Karla II. (1660 - 1685) s tehdy nevídaným plodem v ruce a se dvěma malými, bohatě osrstěnými psy.

Současný
king
Charles
španěl

Právě po tomto králi dostali psičí své jméno, neboť jejich početná družina měla volný přístup do Whitehallu, Hampton Courtu i do ostatních královských paláců. Pohled do světových galerií ukazuje, že tento typ psů byl oblíben už dlouho předtím: dělají společnost Tizianově Urbinské Venuši, Markétě z Valois na obraze F. Clouta, španělskému princovi Filipovi na portrétu Velasquezově, francouzskému králi Ludvíku XIV. na plátně Largillierově, a dokonce i slavné madame Pompadour, kterou portrétoval Boucher. Jak je patrné, vyskytovali se na britských ostrovech i na kontinentu. Někteří více připomínali pozdější king Charles španěly, jiní spíše kontinentálního španěla - motýlka.

Do Británie se dostali z původní oblasti rozšíření všech španělů - ze Středomoří. Pouze není zcela jasné, zda již v miniaturizované podobě, či zda k ustálení do dnes známé podoby došlo až na ostrovech v důsledku místního chovatelského úsilí. Vyobrazení z 19. století, včetně v první anglické kynologické publikaci Sydenhama Edwardse Cynographia Britannica z roku 1801, představují king Charles španěly ještě jako typy srovnatelné například se současným křepelákem nebo bretaňským ohařem. Bez zajímavosti není ani fakt, že i pekingský palácový psík byl ještě počátkem 20. století nazýván v české odborné literatuře „křepeláček“. Zároveň však byli kinogové považováni za příbuzné nebo dokonce přímé potomky japančinů. Fuchs před sto lety uvedl, že Karel II. zkřížil „domácí španělovité křepeláčky s importovanými japonskými chinou“, a podotýká, že se jich používá k honbě na křepelky a koroptve se znamenitým výsledkem. Ačkoli to vypadá při pohledu na dnešní jemné společenské psy nepravděpodobně, jde o potomky regulérních loveckých španělů. Ještě v polovině 19. století byli malí španělé v Anglii běžně používáni k lovu jako slídiči a jejich vzhled nebyl zdaleka tak jednotný a vyhraněný jako později. Rozlišit ostrovní španěly od kontinentálních nebylo prakticky možné. Situace se začíná výrazněji měnit až od poloviny 19. století, kdy se do módy dostávají malí španělé s typicky kulatou hlavou, zkrácenou čenichovou partií a nepoměrně velkýma očima. Tedy přesně taková, jací podle názoru chovatelů loveckých španělů mezi jejich psy vůbec nepatřili. Angličtí toy španělé jsou dnes reprezentováni dvěma samostatnými plemeny, king Charles a kavalír king Charles; liší se kromě velikosti v podstatě jen tvarem, délkou čenichové partie. Současné barevné variety byly ještě do dvacátých let minulého století uváděny jako samostatné druhy, vedle king Charlese tedy ruby-španěl, blenheim-španěl a prince-Charles španěl.

Michal Čiřarovský

Jak vypadali před 100 lety...

Velmi vzácná reprodukce slavného Ananasového obrazu, který je dnes zřejmě součástí soukromé sbírky. Slova Václava Fuchse o spřízněnosti s japonským se zdají velmi pravděpodobná.

Do Čech se king Charles španěl dostali poměrně pozdě; na snímku z roku 1911 je pes „vychovaný paní Mařenkou Poberovou, choťí ředitele závodu Canisport v Praze nad Klamovkou“

Ještě dosti „lovečtí“ king Charlesové právě si hrající s žábou na obraze Christophera Piersona (19. st.).

Ani na britských ostrovech nebyl o king Charles španěly před sto lety příliš velký zájem. Na počátku 20. let učinila mnoho pro obnovu jejich oblíbenosti chovatelka J. F. Worsleyová ze skotského Edinburghu; od roku 1926 se její chov opíral zejména o trikolorního psa Schuberta of the Lyrics (na snímku) a Laird of the Chimes ve zbarvení blenheim.

Skupina king Charlesů z chovatelské stanice Ashtonmore paní Raymond-Mallockové z Brightonu; snímek je 80 let starý

